

Lietuvos Respublikos Prezidentui

Lietuvos Respublikos Seimui

PETICIJA

Prieš lyčiai neutralios partnerystės įteisinimą

„Už demokratiją, už vyro ir moters šeimą, už vaiko teisę augti su tėčiu ir mama“

2021-05-25, Vilnius

Mes, žemiau pasirašiusieji, nesutinkame, kad referendumu neatsiklausus Lietuvos visuomenės būtų įteisinta lyčiai neutrali partnerystė ir taip pakeista šeimos samprata.

Lyčiai neutralios partnerystės įteisinimas nėra sprendimas dėl eilinio įstatymo. Konstitucijos 38 straipsnis skelbia, kad šeima yra valstybės ir visuomenės pagrindas. Lyčiai neutralios partnerystės įteisinimas iš esmės keistų šį pagrindą, nes į teisinę šeimos sampratą įtrauktų tos pačios lyties poras.

Šeimai skirtame Konstitucijos 38 straipsnyje minima tik santuoka, tėvystė, motinystė ir vaikystė, o kitokių šeimos pagrindų nėra paminėta. Todėl lyčiai neutralios partnerystės įteisinimas Seimo priimtu įstatymu reikštų Konstitucijoje įtvirtintos tautos valios paneigimą, sukuriant naujus teisinius šeimos atsiradimo pagrindus.

Nors šiandien daug kur skleidžiamas požiūris į šeimą kaip tik emociniais ryšiais grįstą bet kokios lyties žmonių sugyvenimą, Lietuvoje tokį požiūrį palaiko maža dalis visuomenės. Įteisindamas palaikymo visuomenėje neturintį ir Konstitucijoje nenumatytą šeimos kūrimo pagrindą – partnerystę tarp tos pačios lyties asmenų – Seimas grubiai viršytų savo galias ir tautos suteiktą mandatą.

Lietuvos Konstitucijos autoriai ir Konstituciją priėmusi tauta suprato, kad yra dvi lytys, jos papildo viena kitą, o vienintelis šeimos modelis yra vieno vyro ir vienos moters sąjunga bei jų vaikai (vieniši tėvai su vaikais patenka į šią šeimos sampratą). Iš vyro ir moters sąjungos, tėvystės ir motinystės kylanti šeima objektyviai skiriasi nuo kitų bendro gyvenimo formų todėl, kad ji užtikrina visuomenės atsinaujinimą ir tęstinumą. Taigi ji tenkina ne tik privatų, bet ir viešąjį interesą. Visos kitos bendro gyvenimo formos yra skirtos privačių asmenų interesų tenkinimui ir negali pretenduoti į vyro ir moters sąjungai lygiavertį šeimos statusą.

Vyro ir moters šeima sukuria natūralias prielaidas vaikams gimti ir augti jiems palankiausioje aplinkoje – kartu su savo tėvais. Lyčiai neutralios partnerystės įteisinimas ignoruotų prigimtinį vaiko interesą turėti tėtį ir mamą, nes deklaruotų, kad net šeimos kūrimo etape tai nėra siekiamybė. Toks teisinis reguliavimas valstybės prioritetą suteiktų ne vaikų, bet suaugusiųjų interesams.

Valstybė, atsisakydama įteisinti lyčiai neutralią partnerystę, nepažeistų jokių tarptautinių dokumentų ar žmogaus teisių, nes tokių universalių žmogaus teisių nėra. Kiekviena valstybė yra laisva apibrėžti šeimą pagal savo visuomenės nuostatas. Tai pripažino ir LR Konstitucinis Teismas 2019 m. sausio 11 d. nutarime: „Konvencijoje nenustatyta bendra pareiga valstybėms dalyvėms vidaus teisėje užtikrinti tos pačios lyties asmenims galimybę sudaryti santuoką ar leisti partnerystę; šioje srityje valstybės naudojasi savo vertinimo laisve“.

Teisingumo principas reikalauja vienodas situacijas traktuoti vienodai, o skirtingas – skirtingai. Todėl tos pačios lyties porų ir kitų ne šeimoje kartu gyvenančių asmenų praktines problemas galima spręsti įteisinant ne partnerystę, kuri kurtų šeimos santykius, bet susitarimą dėl bendro gyvenimo, kuris neimplikuotų šeimos teisinių santykių ir todėl nesudarytų pagalbinio apvaisinimo ar įsivaikinimo prielaidų tos pačios lyties poroms.

Sprendimui neįteisinti lyčiai neutralios partnerystės įpareigoja pagarba objektyviai žmogaus prigimčiai, visų Lietuvoje gyvenančių tautų tradicijoms, didžiosios dalies piliečių moralinėms nuostatomis, o per tai ir pamatiniam demokratijos principui – piliečių valios atstovavimui.

Todėl prašome Lietuvos Respublikos Prezidento ir Seimo narių:

- balsuoti prieš bet kokius partnerystės įteisinimo projektus, o priimtus vetuoti;
- tos pačios lyties porų ir kitų ne šeimoje kartu gyvenančių asmenų praktines problemas spręsti, priimant vadinamąjį Susitarimo dėl bendro gyvenimo projektą, kuris bendro gyvenimo santykius reguliuotų per jungtinės veiklos, o ne per šeimos institutą;
- Lietuvos žmonių valią atvirai ir sąžiningai pasitikrinti surengiant referendumą dėl šeimos sampratos apibrėžimo tiesiogiai Konstitucijoje.

Viso surinkta 48 711 parašų.

Su pagarba
Laisvos visuomenės instituto direktorė

Diana Karvelienė